

De landkaart kan in de prullenbak

Hockey Finale, vrouwen

► De Road of Fame leidt naar gouden medaille in Peking.

Van onze verslaggeefster
Marije Randewijk

PEKING Een half jaar geleden legde Marc Lammers tijdens een interview een landkaart op tafel. Onbekende zeeën, landen en werelddelen sierden de tekening. De *Road of F(l)ame* hadden de hockeysters erboven gezet. Het was een imaginaire wereld van hoe zij dachten de kroon op het werk te zetten.

Die grafische fantasie, bedacht in de woestijn van Oman, bracht in beeld waar ze als team goed in waren en wat de valkuilen op weg naar de olympische titel konden worden. Bij iedereen had de landkaart de laatste maanden een prominente plek aan de muur gekregen. Bij thuiskomst kan het in de prullenbak.

De hockeysters werden vrijdagavond olympisch kampioen door in de finale gastland China met 2-0 te verslaan. Het was 24 jaar geleden dat een Nederlandse vrouwenploeg daar in slaagde.

De bondscoach had er een duidelijke verklaring voor. Fysiek waren beide ploegen aan elkaar gewaagd, vergeleek hij de twee finalisten. Techniek en tactiek zouden de doorslag geven. In zijn ogen kon Nederland niet verliezen.

'Een zelf sturende ploeg wint het van een coach die je niet hoort', zei Lammers vrijdagavond. 'De Chinezen keken voortdurend naar de kant, maar in deze heksenketel kon niemand iets verstaan. Ik had daarentegen net zo goed thuis kunnen blijven.'

In de rust waren hadden de speelsters bij een 0-0 stand de coach gerustgesteld. Het komt wel goed, zeiden de ervaren speelsters. Een groter compliment hadden ze de scheidende bondscoach niet kunnen geven. Diezelfde speelsters verlieten vier jaar geleden in tranen het hockeystadion van Athene. Ook toen waren ze met afstand de beste ploeg van het toernooi, alleen niet in de finale.

Het was oneerlijk om naar de verschillen tussen de olympische finales te vragen, vond Minke Booij die haar afscheid aankondigde. Er waren te weinig speelsters die beide Spelen meemaakten.

De herinnering aan 2004 ergerde Lammers zichtbaar. Van een trauma is volgens hem nooit sprake

Naomi van AS wordt bejubeld na haar openingstreffer in de olympische finale tegen China. Foto Klaas Jan van der Weij

ke geweest. 'Soms lijkt het wel alsof we daar laatste zijn geworden. Dat zilver was ook een geweldige prestatie. Vandaag krijgen we alleen net even iets meer.'

De hockeysters zijn in de tussentijd jaren uitgegroeid tot een team met een bijzondere status in de Nederlandse sport. Niet voor niets zat bijna de gehele olympische ploeg op de tribune bij de finale. Hun uitstraling ontstijgt het hockey. De kijkcijfers zijn tijdens hun wedstrijden het hoogst.

Vorig jaar verscheen er een documentaire over de weg naar de wereldtitel van 2006. Daarnaast verschijnen de speelsters regelmatig in bladen die niet sport gerelateerd zijn. Op de vraag aan Lam-

mers of hij het niet erg vond dat ze zich veel met modereportages of reclamespotjes bezighielden, zei hij dit voorjaar. 'Dat hoort bij dit team.'

In acht jaar tijd heeft hij zijn speelsters door fysieke en tactische scholing niet alleen beter laten hockeyen, Lammers heeft ook de nadruk kunnen leggen op hun persoonlijke ontwikkeling. Hij liet

zijn speelsters inzien dat ze niet allemaal hetzelfde zijn. Het nam in de ploeg veel irritatie weg.

Daarnaast liet hij iedereen meebeslissen over het plan dat moest leiden tot het goud van Peking. Het leidde tot duidelijke regels en afspraken, want 'teams die onervaren zijn en niets afspreken gaan er dadelijk aan'.

De lijst met regels leidde tot hoongelach in vooral het mannelijke deel van de hockeywereld. De hockeysters kwamen bijvoorbeeld overeen nog maar een glas wijn in de twee weken te drinken.

Studies en werk werden stopgezet en het aantal trainingen nog verder geschroefd. Waar dat vlak na zijn aanstelling nog tot proble-

men leidde, waren het de vrouwen zelf die zich hard maakten voor een Spartaanse aanpak.

In de benauwde hitte van Peking kon alleen van de Chinezen worden gewonnen als ze topfit zouden zijn. In de finale betaalde de arbeid zich uit. De Nederlandse vrouwen waren onverzettelijk, wierpen zich met gevaar voor eigen leven voor de bal en liepen met dubbele longen. 'Dat gevoel onoverwinnelijk te zijn, is zo bijzonder', zei Booij. 'Ik heb nog nooit zo van een toernooi genoten als deze keer.'

Het was tekenend dat zeker vier speelsters trachtten om in de eerste helft de onzekere Sophie Polkamp over het dode punt te helpen. Booij had ook Maartje Pau-

men gerust gesteld door te zeggen dat de trefzekere strafcornerspecialist er niet alleen voor stond. Dat bleek in de finale, waarin Van As en Goderie de doelpunten maakten.

De aanvoerder begreep als geen ander hoe Paumen zich voelde. Na het gewonnen WK nam ze zelf veel te veel verantwoordelijkheid. Onduidelijkheid over de taakverdeling kostte Nederland een Europese titel, maar leidde in Oman wel tot een historische landkaart.

Hij gaat het missen, zei Lammers na het grootste succes uit zijn trainerscarrière. Misschien is hij er in Londen 2012 bij. 'Maar eerst ga ik volgende zomer met mijn gezin zes weken in een camper door Europa scheuren.'